ῆς δ' ἐπαύριον ἐπιστρέψας πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν καθ' ἑαυτὸν α Ἂς ἴδω τὰ νεόττια τῆς δυστυχοῦς μητρός· πολλὰ βεβαίως ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον ἐβάδιζε λοιπὸν πρὸς τὴν βάτον.

ρατηρῶν ὅμως εἶδε τὰ μικρὰ πτηνὰ ἅπαντα καὶ ὑγιῆ· οὐδὲν μάλιστα ἐφαίνετο ὅτι ὁπωσ- ἔπαθε.

υμάσας δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐκρύβη διὰ νὰ γινόμενα.

ετ' ὀλίγον ἤκουσεν ἐλαφρόν τινα θροῦν, ἢ συριγ καὶ ἔπειτα εἶδε τὴν δευτέραν μητέρα φέρουσαν ως τὴν συναχθεῖσαν τροφὴν, τὴν ὁποίαν ἀδιαφό- ίδωκεν εἰς τὰ δυστυχῆ ἐκεῖνα ὀρφανά· ἤρκεσε δὲ ς εἰς πάντα.

τε ὁ δύσπιστος εἰς τὴν κηδεμονίαν τῆς θείας ωνίας πατὴρ ἐπιστρέψας τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν ἑστίαν ήθη ὅ,τι εἶδε πρὸς τὸν ἕτερον πατέρα.

ιτὸς δὲ τῷ εἶπε· διατί ἀδελφὲ νὰ ἀνησυχῶμεν; ποτε ὁ Θεὸς ἐγκαταλείπει τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ρνίζει πάντοτε ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ διαφόρους ἀγνω- ς καὶ ἀνεπινοήτους εἰς ἡμᾶς τρόπους· ἔχοντες πίστιν, ἀγάπην καὶ ἐλπίδα ἃς ἀκολουθῶμεν εἰρη- ς τὸν δρόμον.

ν ἀποθάνω πρότερον, σὺ θέλεις γίνει ὁ πατὴρ τέκνων μου· ἂν δὲ σὺ ἀποθάνῃς πρότερον ἐμοῦ, θέλω γίνει ὁ πατὴρ τῶν τέκνων σου.

δὲ καὶ οἱ δύο ἀποθάνωμεν, πρὶν τὰ δυστυχῆ παιδία ἡλικιωθέντα δύνωνται νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς χρείας των, θέλουσιν ἔχει προστάτην τὸν οὐρά- πατέρα των.

§. 5.

ἄνθρωποι ἀγαπῶσι τὴν ἁρπαγὴν, κλίνουσιν εἰς ιαν, σπουδάζουσι κατὰ πάντα τρόπον αὐτοὶ σήπωνται ἀκίνητοι καὶ νωθροὶ, ἄλλοι δὲ ὑπὲρ νὰ ἐργάζωνται.

ν εἶχον πάντοτε τὴν εὐκολίαν νὰ εὐχαριστῶσι παρηγόρους ταύτας ὀρέξεις των, τοιαύτη κοινω- ν ἤθελε διαφέρει πολὺ τῆς τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα παράττονται ἀκαταπαύστως, ἡ γῆ ἤθελεν ἐρη- ταχέως κατοίκων, καθὼς τοῦτο συμβαίνει εἰς πους τῶν ἀγρίων, οἱ δὲ περιλειπόμενοι ἤθελον ίνει καὶ δυστυχεῖς, ἢ ἀδιακόπως τρέμοντες, ν τοὺς καταλάβωσιν οἱ σπασμοὶ τοῦ θανάτου.

τοῦτο ἔχουσιν ἀνάγκην ἄλλων διὰ νὰ τοὺς ῶσι, νὰ ἐμποδίζωσι τὴν φανερὰν βίαν τῶν ἰσχυ- ν καὶ τοὺς φόνους τῶν ἀδυνάτων, ὥστε νὰ τῇ παντοῦ ἡ ἐνδεχομένη εἰρήνη καὶ ἡσυχία προστατεύηται ὁ ἀγαθὸς κατὰ τοῦ κακοῦ.

ὡς ἄρα ποιοῦντες ἔκλεξαν μεταξὺ των τὸν τατον καὶ ἐμπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπερτά- ναμιν· ἡ δύναμις αὕτη ἦτο δικαία, διότι ὁ Θεὸς τὴν δικαιοσύνην, καὶ αὐτὴ θέλει νὰ βασιλεύῃ ς γῆς.

λ' εὑρέθησαν ἐνίοτε ἄνθρωποι ἁρπάσαντες διὰ λων τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀντιποιούμενοι αὐτὴν ῆς βίας ὡς δικαίωμά των, ὡς ἂν ἦσαν διαφόρου φύσεως αὐτοὶ τῆς τῶν ἄλλων, ὡς ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ καθιερωθῇ ποτε ἡ ἁρπαγὴ, ἢ τὸ ἀδίκημα νὰ μεταβληθῇ εἰς δικαίωμα.

Εἰς τὰς βαρβάρους μάλιστα τῆς Ἀσίας χώρας ὅπου, καθὼς εἰς τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπονίαν, τὴν Ἀγγλοκρατουμένην Ἰνδίαν καὶ ἄλλα πολλὰ ἔθνη ἐπικρατεῖ τοιαύτη κατάστασις. Παιδίον τι κλαυθμυρίζει ἐπὶ τῆς κλίνης του περιῤῥεόμενον ἀπὸ σίελον, πέριξ δὲ αὐτοῦ ἵστανται γέροντες, οἱ ὁποῖοι γονυκλιτοῦντες τὸ λατρεύουσι καὶ ταπεινοῦνται εἰς διαφόρους χαμερπεῖς θωπείας.

Ὁ ἐξευτελισμὸς οὗτος παριστάνει τὴν ἐσχάτην ἀθλιότητα τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς αἰωνίου δικαιοσύνης, ἡ θέλησις τῶν πολλῶν βαρύνει περισσότερον παρὰ τὴν τῶν ὀλίγων καὶ τὴν τοῦ ἑνός· ἀλλ' ὅμως ὅπου λείπει ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ἀνατρέπονται εὐκολώτερον καὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως.

Ὁ οὐράνιος πατὴρ δὲν ἔπλασε τὰ μέλη τῶν παιδίων του διὰ νὰ συντριβῶνται ὑπὸ τῶν δεσμῶν, οὔτε τὴν ψυχήν των διὰ νὰ καταθλίβηται ὑπὸ τῆς καταδυναστείας· ἀλλ' ἥνωσε τοὺς ἀνθρώπους εἰς οἰκογενείας· ὅθεν πᾶσαι αἱ οἰκογένειαι ὑπάρχουσιν ἀδελφαὶ· τὰς ἥνωσεν ἔπειτα εἰς ἔθνος καὶ ὅλα τὰ ἔθνη ὑπάρχουσιν ἀδελφά· ἀκολούθως δὲ ὅστις διαχωρίζει τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ἔθνη ἀντιβαίνει εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ.

Τί δὲ ἐξ ἐναντίας συνάπτει τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ἔθνη εἰς ἕν; ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη, ἔπειτα δὲ ἡ ἐλευθερία, ἥτις ὑπάρχει νόμος τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ ἄνευ ἐλευθερίας δύναται νὰ διατηρηθῇ ἕνωσις; Οἱ ἄνθρωποι ἤθελον εἶναι ἑνωμένοι, καθὼς ὁ ἵππος εὑρίσκεται ἑνωμένος μετὰ τοῦ ἐπιβάτου, ἢ καθὼς ἡ μάστιξ τῶν Ἀμερικανῶν μετὰ τοῦ δέρματος τῶν Μαύρων.

Ἀλλὰ τοιοῦτοι λαοὶ δὲν ζῶσι βεβαίως ἐλεύθεροι.

Ἡ ἐλευθερία δὲν ὑπάρχει διότι μόνον ἐκφωνεῖται συχνάκις ἡ λέξις, ἢ φαίνεται γεγραμμένη καὶ εἰς τὸ χαρτίον.

Τὴν ἐλευθερίαν αἰσθάνεται ὡς δύναμίν τινα ζῶσαν ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑαυτῷ καὶ περὶ ἑαυτόν. Αὐτὴ προστατεύει ὡς ἐφέστιος δαίμων τὴν οἰκίαν, αὐτὴ ἐξασφαλίζει τὰ κοινωνικὰ δίκαια, τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν, τὴν κτῆσιν.

Ὅπου λείπουσιν οἱ χαρακτῆρες οὗτοι, βεβηλοῦται τὸ ἱερὸν ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, πραγματικῶς δὲ βασιλεύει παραφρασμένη μόνον ἡ δεσποτεία μεταξὺ τῶν λαῶν ἐκείνων.

Ἐκλεξάν ποτε οἱ βάρβαροι λαοὶ τοὺς ἄρχοντας, οἱ ὁποῖοι τοὺς διατάττουσι καὶ φορολογοῦσι τοὺς ἀγροὺς, τὴν τέχνην καὶ τὰ ἔργα των; Ἂν δὲ τοῦτο οὐδέποτε ἔγεινε, ποῦ ὑπάρχει ἡ ἐλευθερία;

Δύνανται νὰ διαθέσωσιν ὡς θέλουσι τὰ παιδία των, καὶ νὰ ἐμπιστευθῶσιν εἰς τοῦτον, ἢ ἐκεῖνον τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἠθοποιήσεώς των; Ἂν τοῦτο οὐδέποτε ἔγεινε, ποῦ ὑπάρχει ἡ ἐλευθερία;

Τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αὐτὰ τὰ ἔντομα συνέρχονται εἰς κοινήν τινα δομήγυριν διὰ νὰ κατορθώσωσιν ὅ,τι χωριστὰ κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν ἐδύνατο νὰ κατορθώσῃ. Ἀλλ' αὐτοὶ ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ συνελθωσι διὰ νὰ συμβουλευθῶσι περὶ κοινῶν συμφερόντων, νὰ